REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance

Številka: 061-07-8/2023/9 Predlog
Ljubljana, 29. 12. 2023

Z A P I S N I K

8. izredne seje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, ki je bila v petek, 1. 12. 2023, v dvorani Državnega sveta, Šubičeva 4, Ljubljana.

Seja se je pričela ob 9:00 uri in se končala ob 12. uri.

Prisotni:
- predsednik: Mitja Gorenšček,
- člani: Lidija Jerkič, Oskar Komac, Igor Marentič, Anton Medved, Leopold Pogačar, Aleš Pulko, Marko Staroveški, Branko Tomažič, mag. Marko Zidanšek in
- nadomestni član: Gregor Korene (nadomeščal Ivana Megliča).

Odsotni:
- podpredsednik: Matej Slapar,
- člani: Bojan Borovnik, Peter Dermol, Danijel Kastelic, David Klobasa, Ivan Meglič, Jože Smole, Luka Steiner.

Ostali prisotni:
- mag. Katja Božič, Gordana Pipan, mag. Tina Humar, Ministrstvo za finance,
- Sibil Klančar, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport,
- Saša Galonja, Ministrstvo za naravne vire in prostor,
- Leon Ravnikar, Blaž Germšek, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- dr. Marjan Pipenbaher, vodja Sveta za obnovo po poplavah,
- dr. Miroslav Kranjc, Tina Bizjak Ahačič, Ministrstvo za digitalno preobrazbo,
- Metka Šošterič, Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj,
- Gregor Ficko, Sveta za obnovo Vlade Republike Slovenije.

Sejo je sklical in vodil predsednik komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance Mitja Gorenšček.

Članica in člani komisije ter vabljeni na sejo so s sklicem seje prejeli naslednji predlog dnevnega reda:

1. **Predlog zakona o minimalnem davku (ZMD) – nujni postopek, EPA 1190-IX**

2. **Predlog zakona o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev (ZORZFS) – nujni postopek, EPA 1188-IX.**

Naknadno so 30. 11. 2023 prejeli še naslednja predloga za razširitev predlaganega dnevnega reda 8. izredne seje komisije:

3. **Zaključki posveta *Organiziranost podpornega okolja za mala in srednja podjetja - ali daje zadostne učinke?***

4. **Osnutek Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o podpornem okolju za podjetništvo (EVA: 2023-2180-0034) – JAVNA OBRAVNAVA**

V skladu s petim odstavkom 35. člena Poslovnika Državnega sveta je predsednik komisije dal brez razprave na glasovanje **predlog za razširitev predlaganega dnevnega reda s 3. točko.**

Komisija je predlagano razširitev predloga dnevnega reda 8. izredne seje komisije s 3. točko dnevnega reda **sprejela** (PRISOTNIH 10, ZA 10, PROTI 0).

Predsednik komisije je na podlagi sprejetih razširitev predloga dnevnega reda dal na glasovanje še **predlog za razširitev s 4. točko dnevnega reda.**

Komisija je predlagano razširitev predloga dnevnega reda 8. izredne seje komisije s 4. točko dnevnega reda **sprejela** (PRISOTNIH 10, ZA 10, PROTI 0).

PREČIŠČEN PREDLOG DNEVNEGA REDA:

1. **Predlog zakona o minimalnem davku (ZMD) – nujni postopek, EPA 1190-IX**

2. **Predlog zakona o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev (ZORZFS) – nujni postopek, EPA 1188-IX**

3. **Zaključki posveta *Organiziranost podpornega okolja za mala in srednja podjetja - ali daje zadostne učinke?***

4. **Osnutek Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o podpornem okolju za podjetništvo (EVA: 2023-2180-0034) – JAVNA OBRAVNAVA.**

Komisija je prečiščen predlog dnevnega reda **sprejela** (PRISOTNIH 10, ZA 10, PROTI 0).

Ad 1.)

Komisija je bila seznanjena z vsebino predloga zakona in stališči vabljenih na sejo. Opravila je tudi razpravo članov komisije in se seznanila z odzivi predlagatelja na razpravo.

Pred odločanjem o predlogih sklepov je zaradi predvidene nesklepčnosti seje komisije v njenem nadaljevanju predsednik komisije podal predlog, da se v skladu s prvim odstavkom 42. člena Poslovnika Državnega sveta odločanje v okviru 1. točke dnevnega reda preloži na eno od prihodnjih sej komisije (predvidoma v ponedeljek, 4. 12. 2023).

Komisija je brez razprave predlog **sprejela** (PRISOTNIH 10, ZA 10, PROTI).

Ad 2.)

Predsednik komisije je zaradi predvidene nesklepčnosti seje komisije v njenem nadaljevanju podal predlog, da se v skladu s prvim odstavkom 42. člena Poslovnika Državnega sveta razprava in odločanje v okviru 2. točke dnevnega reda preloži na eno od prihodnjih sej komisije (predvidoma v ponedeljek, 4. 12. 2023).

Komisija je brez razprave predlog **sprejela** (PRISOTNIH 10, ZA 10, PROTI).

* * *

Predsednik komisije je napovedal, da bo komisija pred zaključkom seje opravila nujno obravnavo in glasovanja v zvezi s 3. in 4. točko dnevnega reda, saj so jo k temu zavezovali roki za oddajo poročila za 12. sejo Državnega sveta (3. točka) oziroma mnenja k osnutku predloga zakona v javni obravnavi (4. točka), kjer je bil kot rok za oddajo pripomb določen 3. 12. 2023.

Ad 3.)

Komisija je obravnavala Zaključke posveta Organiziranost podpornega okolja za mala in srednja podjetja – ali daje zadostne učinke?, ki je v soorganizaciji Državnega sveta, Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije in Gospodarske zbornice Slovenije potekal 8. novembra 2023.

Komisija je predlog poročila komisije k zaključkom posveta **podprla** (PRISOTNIH 10, ZA 10, PROTI 0) in predlagala Državnemu svetu v seznanitev zaključke posveta z naslednjo vsebino:

»Državni svet je 8. novembra 2023 z Obrtno-podjetniško zbornico Slovenije in Gospodarsko zbornico Slovenije soorganiziral posvet Organiziranost podpornega okolja za mala in srednja podjetja – ali daje zadostne učinke?

Namen posveta je bil pod drobnogled vzeti aktivnosti različnih deležnikov, katerih naloga je skrbeti za podporno okolje v Sloveniji, ter oceniti vlogo zbornic pri zagotavljanju podpornega okolja tudi s pomočjo vpogleda v delovanje primerljivih zbornic na Hrvaškem in v Avstriji. Razprava se je dotikala aktualnih tem, tudi v luči predhodno posredovanega predloga novele Zakona o podpornem okolju za podjetništvo, ki ga je v javno obravnavo pred posvetom vložilo pristojno Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport. Čas za predložitev morebitnih pripomb na sam predlog novele zakona je do 3. decembra 2023.

I.

Posvet sta vodila državna svetnika Aleš Pulko in Mitja Gorenšček.

II.

Uvodoma so udeležence posveta nagovorili predsednik Državnega sveta Republike Slovenije Marko Lotrič, predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije Blaž Cvar, generalna direktorica Gospodarske zbornice Slovenije Vesna Nahtigal in minister za gospodarstvo, turizem in šport Matjaž Han. S prispevki so nastopili državna svetnika Aleš Pulko in Mitja Gorenšček ter direktor Koroške gospodarske zbornice (WKK) Meinrad Höfferer.

Predsednik Državnega sveta Marko Lotrič je v nagovoru poudaril, da ni nobenega dvoma, »da so mala in srednje velika podjetja, ki so pogosto tudi družinska podjetja, hrbtenica slovenskega gospodarstva. Med vsemi podjetji v Sloveniji jih kar 99,8 odstotkov spada v kategorijo malih in srednjih, skupno zaposlujejo skoraj 70 odstotkov ljudi in ustvarijo 65 odstotkov prihodkov vseh podjetij«. Pojasnil je, da ima v Državnem svetu glavno besedo stroka, in poudaril, da bi na tak način, da politične odločitve in zakonodaja sledijo argumentom stroke, veliko bolje delovali vsi družbeni sistemi in podsistemi: »S tem istim razlogom menim, da bi bilo treba, ko gre za podporno okolje malih in srednjih podjetij, na prvem mestu prisluhniti reprezentativnim zbornicam in da je naloga države, ne le, da prisluhne, temveč tudi, da zbornice opolnomoči,« je sklenil.

Aleš Pulko, državni svetnik, je poudaril, da je treba poiskati ustreznejše financiranje podpornih organizacij. »Kot podjetnik se na tedenskem nivoju srečujem z dobavitelji in kupci iz tujih držav. Če pogledamo Avstrijo, lahko ugotovimo, da imajo podjetja tam boljšo podporo. Zbornice, Spirit in ministrstva bi morali to podporo organizirati tudi izven meja Slovenije. Zbornice tega iz naslova članarin prostovoljnih članov same ne morejo financirati,« je dodal Pulko.

Državni svetnik Mitja Gorenšček, sicer glavni izvršni direktor GZS, je izpostavil, da so zbornice v Sloveniji prepogosto preslišane, njihovi predlogi neupoštevani oz. prezrti, pa čeprav sodijo po sami definiciji nalog, ki jih izvajajo, v vitalni del podpornega okolja. Kot je pojasnil, obstaja vrsta specifičnih, edinstvenih nalog, ki so zapisane v samo DNK zbornic in jih ne more izvajati nobena od javnopravnih nosilcev podpornega okolja. »Iz tega razloga podpiramo prizadevanja reprezentativnih gospodarskih zbornic po ureditvi statusa in zakonski ureditvi njihovih aktivnosti, ki so v javnem interesu,« je še dodal.

Uvodnim predstavitvam je sledila okrogla miza, na kateri so sodelovali predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije Blaž Cvar, izvršni direktor Gospodarske zbornice Slovenije mag. Marko Djinović, generalni direktor Direktorat za industrijo, podjetništvo in internacionalizacijo, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport Jernej Salecelj, direktor Območne obrtno-podjetniške zbornice Ajdovščina Marko Rondič, podpredsednik Hrvaške obrtne zbornice (HOK) Adolf Cvanciger in predsednik Koroške gospodarske zbornice (WKK) Jürgen Mandl. Okroglo mizo je moderiral Danijel Lamperger, generalni direktor Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije.

III.

V razpravi je bilo poudarjeno, da podporno okolje za podjetništvo predstavlja ključni sklop politik za zagotavljanje celovite podpore potencialnim podjetnikom in delujočim podjetjem v Sloveniji.

Ugotovljeno je bilo, da imajo vse sosednje države in ključne evropske gospodarske partnerice zbornično delovanje urejeno sistemsko, vključno s financiranjem. Nekatere države, ki so v preteklosti obvezno članstvo ukinile (na primer Madžarska in Srbija), so ga ponovno uvedle. Trenutna situacija, v kateri se zbornice, namesto, da bi imele jasno določeno vlogo in vire financiranja, borijo za preživetje, je na škodo vseh: države, zaposlenih in gospodarstva, zato reprezentativne zbornice apelirajo na resorno ministrstvo, poslance, državne svetnike, vlado in vse določevalce, da se zagotovi primernejša vlogo zbornicam v okviru podpornega okolja, vključno s financiranjem in to v dobro vseh.

V zaključkih sta bila pristojno ministrstvo in vlada pozvana, da se v Zakonu o podpornem okolju za podjetništvo (ZPOP-1) pravno formalno uredi status reprezentativnih zbornic, ki delujejo na območju celotne države, kot deležnikov podpornega okolja za podjetništvo; da se opredeli naloge, ki jih te zbornice kot del podpornega okolja opravljajo v javnem interesu; in da se vzpostavi pravno podlago za zagotavljanje materialnih in drugih pogojev iz javnofinančnih virov za izvajanje teh nalog v javnem interesu.

IV.

Na podlagi predstavitev in razprave na posvetu so bili oblikovani naslednji

z a k l j u č k i :

1. Ključni cilj in namen posveta je bil priti do ugotovitev, kje smo in kaj moramo še storiti, da bi malim in srednjim podjetjem, ki so motor naše države, zagotovili ugodno podporno poslovno okolje. To je namreč bistveno za uspešen razvoj podjetij, za zaposlovanje in ne nazadnje za zagotavljanje blaginje za vse državljane Republike Slovenije.

2. Vse sosednje države in ključne evropske gospodarske partnerice imajo zbornično delovanje urejeno s sistemsko vlogo zbornic, vključno s financiranjem. Države, ki so ukinile obvezno članstvo (primer Madžarska, Srbija), so ga ponovno uvedle.

Trenutno izgubljamo vsi – država, zaposleni in gospodarstvo, saj se podporno okolje z vsemi deležniki, namesto da bi imeli deležniki jasno vlogo, da bi bili specializirali in sodelovali, zdaj borijo za preživetje. Primerljive tuje zbornice so drugače financirane, imajo obvezno članstvo, prav tako pa dobijo od države sredstva za njihovo delovanje.

3. Eden od pozitivnih ukrepov bi bil tudi zvišanje investicijske olajšave in njena širitev na vsa osnovna sredstva pri davku od dohodka pravnih oseb in dohodnini. Spodbuda podjetjem, da investirajo, je ključnega pomena za konkurenčnost in dodatno zaposlovanje.

4. Socialnega dialoga (sistemska zakonodaja na področju dela, davkov, zdravja), celotne branžne zakonodaje, pomoči podjetjem v tujini ter pomoči pri zelenem prehodu, digitalizaciji itd. ni moč zagotavljati in financirati prek projektov ali prostovoljnega članstva. Prav tako ne nalog v zvezi s poklicnim izobraževanjem, kjer imajo zbornice pomembno vlogo tako pri promociji poklicev, kot tudi pri zagotavljanju poklicnega izobraževanja in podpornih mehanizmov v poklicni orientaciji.

5. Kot država nimamo svojih ekonomskih/podjetniških pisarn in zastopništev niti na ključnih trgih (Nemčija, Avstrija, itd). Zbornice so članice raznih evropskih združenj (SMEunited, BusinessEurope), a tam, kjer se sprejema pomembna zakonodaja na evropski ravni, v Bruslju, nimajo ne država ne zbornice kadra, ki bi spremljal zakonodajne aktivnosti.

6. Zato reprezentativne zbornice apelirajo na resorno ministrstvo, poslance, državne svetnike, vlado in vse odločevalce, da se zbornicam zagotovi primernejšo vlogo v okviru podpornega okolja, vključno s financiranjem, in to v dobro vseh.

Enotno stališče sodelujočih na posvetu je:
- da mora država z zakonom o podpornem okolju za podjetništvo končno urediti pravno formalni status reprezentativnih zbornic, ki delujejo na območju celotne države kot deležnikov podpornega okolja za podjetništvo;
- da mora opredeliti naloge, ki jih zbornice podpornega okolja opravljajo v javnem interesu;
- da vzpostavi pravno podlago za zagotavljanje materialnih in drugih pogojev iz javnofinančnih virov za izvajanje teh nalog v javnem interesu.

* * *

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je, na podlagi obravnave zaključkov posveta in razprave članov komisije, predlagala Državnemu svetu, da ob seznanitvi z zaključki posveta Organiziranost podpornega okolja za mala in srednja podjetja – ali daje zadostne učinke? sprejme naslednji sklep:

»Državni svet, na podlagi prvega in drugega odstavka 97. člena Poslovnika Državnega sveta, poziva Vlado Republike Slovenije in v njenem okviru Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, da zaključke posveta Organiziranost podpornega okolja za mala in srednja podjetja – ali daje zadostne učinke? proučijo in se do njih opredelijo.««

* * *

Za poročevalca na seji Državnega sveta je bil določen državni svetnik in predsednik Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance Mitja Gorenšček

Ad 4.)

Komisija se je **seznanila** z Osnutkom Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o podpornem okolju za podjetništvo (EVA: 2023-2180-0034), ki ga je v javno obravnavo 2. 11. 2023 posredovalo Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, na podlagi objave na portalu E-demokracija.

Komisija ugotavlja, da je temeljni cilj predloga zakona zagotoviti celovito podporo potencialnim podjetnikom in delujočim podjetjem na območju Republike Slovenije.

Komisija je bila seznanjena s predlogom amandmaja, ki ga je k osnutku predloga zakona podala Gospodarska zbornica Slovenije in Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije. Komisija je predlog amandmaja **podprla (**PRISOTNIH 10, ZA 10, PROTI 0) **in pozvala pristojno Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, da ga upošteva pri pripravi končne različice predloga zakona.**

PREDLOG AMANDMAJA se je glasil:

Za nov 1. člen

V Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o podpornem okolju za podjetništvo (EVA: 2023-2180-0034) se doda nov 1. člen, ki se glasi:

»V Zakonu o podpornem okolju za podjetništvo (Uradni list RS, št. 102/07, 57/12, 82/13, 17/15, 27/17, 13/18 – ZSInv in 40/23 – ZZrID-A) se doda nov 8. člen, ki se glasi:

8. člen

(Naloge reprezentativnih zbornic v javnem interesu in pridobivanje sredstev za delovanje reprezentativnih zbornic v javnem interesu)

(1) Reprezentativne zbornice iz četrtega odstavka 7. člena ter četrtega odstavka 11. člena tega zakona, katerih namen ustanovitve in delovanje presegata interese članov, z namenom spodbujanja slovenskega podjetništva usmerjajo svoje delo zlasti v naslednje zbornično specifične naloge, ki so v javnem interesu:

- *usklajevanje skupnih in posamičnih interesov podjetij ter oblikovanje skupnih stališč in predlogov slovenskega gospodarstva za oblikovanje politik na področju gospodarskega sistema in podjetniškega okolja v Sloveniji;*
- *zastopanje interesov slovenskega gospodarstva pred državnimi organi pri oblikovanju gospodarskega sistema in podjetniškega okolja s sodelovanjem v postopkih njihovega sprejemanja;*

- *evidentiranje administrativnih ovir pri ustanavljanju in delovanju podjetij ter priprava predlogov za njihovo odpravo;*
- *sistematično spremljanje in analiziranje stanja inovacij med podjetji ter spodbujanje inovacijske dejavnosti med podjetji s ciljem dvigovanja konkurenčnosti gospodarstva v posameznih regijah in v Sloveniji, kot celoti;*
- *informiranje in svetovanje pri ustanovitvi podjetja in glede pogojev za opravljanje dejavnosti, prenos podjetja na naslednike;*
- *spodbujanje, promocija in razvoj podjetništva;*
- *izobraževanje in usposabljanje za podjetništvo;*
- *izvajanje vavčerskega sistema;*
- *izboljševanje učinkovitosti dela in poslovanja podjetij ter njihove organiziranosti, dajanje pomoči pri razvijanju posameznih strok, uvajanju sodobnih tehnologij in metod vodenja podjetij, kakor tudi pri razvijanju kadrov in njihove ustvarjalnosti;*
- *približevanje poslovnih priložnosti na tujih trgih za podjetja in pospeševanje čezmejnih poslov in mednarodnega gospodarskega sodelovanja med podjetji;*
- *sistematično zbiranje in analizo podatkov glede bodočih investicijskih namer slovenskega gospodarstva z namenom pomoči državnim organom pri oblikovanju politik na področju sofinanciranja investicij v gospodarstvo;*
- *sistematično in učinkovito prepoznavanje trenutnih kompetenc in kompetenc prihodnosti v podjetjih, pripravo in usklajevanje strukturiranega načrta potrebnih kompetenc, predlogov dopolnitev izobraževalnih programov in izvedb usposabljanj;*
- *skrb za izobraževanje in usposabljanje;*
- *razvoj in izvajanje celovitih podpornih storitev za podjetja in potencialne podjetnike;*
- *skrb za ugotavljanje, razvoj in spoštovanje dobrih poslovnih običajev v podjetništvu.*

(2) Reprezentativnim zbornicam iz četrtega odstavka 7. člena ter četrtega odstavka 11. člena tega zakona, ki izvajajo naloge v javnem interesu iz prejšnjega odstavka lahko ministrstvo, pristojno za gospodarstvo dodeli sredstva za sofinanciranje programa spodbujanja podjetništva brez javnega razpisa na podlagi vloge.

(3) Vloga iz prejšnjega odstavka, ki jo reprezentativna zbornica naslovi na ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, mora poleg podatkov, ki jih vsebuje vsaka vloga v upravnem postopku, vsebovati tudi program dela s finančnim načrtom za tekoče leto in naslednje koledarsko leto, s specifikacijo načrtovanih prihodkov in stroškov za izvedbo programa in podatek o pričakovanem obsegu sofinanciranja..

(4) Minister, pristojen za gospodarstvo, po prostem preudarku izda odločbo o dodelitvi sredstev sofinanciranja. Preudarek je omejen na presojo zagotovljenih proračunskih sredstev.

(5) Glede vprašanj postopka, ki niso urejena s tem zakonom, se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek

(6) Na podlagi odločbe ministra, pristojnega za gospodarstvo, iz četrtega odstavka tega člena, ministrstvo pozove prejemnika sredstev k podpisu pogodbe o sofinanciranju. Ministrstvo, pristojno za gospodarstvo in prejemnik sredstev skleneta pogodbo, ki vsebuje:

- *predmet pogodbe,*
- *medsebojne pravice in obveznosti pogodbenih strank,*
- *zavezo prejemnika sredstev, da bo sredstva uporabil skladno z načrtovanimi aktivnostmi, opredeljenimi v vlogi,*
- *način nadzora nad namensko porabo sredstev,*
- *pravne posledice kršitve pogodbenih obveznosti,*
- *določitev skrbnika za spremljanje izvajanja pogodbe.«*

Ostali členi predloga novele Zakona o podpornem okolju za podjetništvo se ustrezno preštevilčijo.

Obrazložitev:

Gospodarska zbornica Slovenije in Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije kot reprezentativni zbornici, ki s svojo mrežo regionalnih oziroma območnih obrtno-podjetniških zbornic delujeta na območju celotne države, na podlagi četrtega odstavka 7. člena ter četrtega odstavka 11. člena Zakona o podpornem okolju za podjetništvo (ZPOP-1) tvorita sestavni del podjetniškega podpornega ter inovacijskega okolja.

GZS in OZS kot reprezentativni zbornici (v pomenu 7. in 11. člena ZPOP-1) delujeta na področju spodbujanja podjetništva, njun namen ustanovitve in delovanje pa presegata interese članov. Svoje naloge opravljata preko svoje mreže regionalnih zbornic in območnih obrtno-podjetniških zbornic, na območju celotne države.

Obe reprezentativni zbornici svoje delo usmerjata zlasti v naslednje zbornično specifične naloge, ki so v javnem interesu:

- usklajevanje skupnih in posamičnih interesov podjetij ter oblikovanje skupnih stališč in predlogov slovenskega gospodarstva za oblikovanje politik na področju gospodarskega sistema in podjetniškega okolja v Sloveniji;
- zastopanje interesov slovenskega gospodarstva pred državnimi organi pri oblikovanju gospodarskega sistema in podjetniškega okolja s sodelovanjem v postopkih njihovega sprejemanja;
- evidentiranje administrativnih ovir pri ustanavljanju in delovanju podjetij ter priprava predlogov za njihovo odpravo;
- sistematično spremljanje in analiziranje stanja inovacij med podjetji ter spodbujanje inovacijske dejavnosti med podjetji s ciljem dvigovanja konkurenčnosti gospodarstva v posameznih regijah in v Sloveniji, kot celoti;
- informiranje in svetovanje pri ustanovitvi podjetja in glede pogojev za opravljanje dejavnosti, prenos podjetja na naslednike;
- spodbujanje, promocija in razvoj podjetništva;
- izobraževanje in usposabljanje za podjetništvo;

- izvajanje vavčerskega sistema;
- izboljševanje učinkovitosti dela in poslovanja podjetij ter njihove organiziranosti, dajanje pomoči pri razvijanju posameznih strok, uvajanju sodobnih tehnologij in metod vodenja podjetij, kakor tudi pri razvijanju kadrov in njihove ustvarjalnosti;
- približevanje poslovnih priložnosti na tujih trgih za podjetja in pospeševanje čezmejnih poslov in mednarodnega gospodarskega sodelovanja med podjetji;
- sistematično zbiranje in analizo podatkov glede bodočih investicijskih namer slovenskega gospodarstva z namenom pomoči državnim organom pri oblikovanju politik na področju sofinanciranja investicij v gospodarstvo;
- sistematično in učinkovito prepoznavanje trenutnih kompetenc in kompetenc prihodnosti v podjetjih, pripravo in usklajevanje strukturiranega načrta potrebnih kompetenc, predlogov dopolnitev izobraževalnih programov in izvedb usposabljanj;
- skrb za izobraževanje in usposabljanje;
- razvoj in izvajanje celovitih podpornih storitev za podjetja in potencialne podjetnike;
- skrb za ugotavljanje, razvoj in spoštovanje dobrih poslovnih običajev v podjetništvu.

Kljub temu, da sta obe reprezentativni zbornici na načelni ravni formalno pripoznani v 7. in 11. členu ZPOP-1 kot del podjetniškega podpornega okolja ter inovacijskega okolja, pa njuna vloga v ZPOP-1 ni definirana, prav tako pa niso definirane zbornično specifične naloge, ki jih opravljata v širšem – javnem interesu in presegajo interese članov. Končno, ZPOP-1 tudi ne ureja sistemskega vira financiranja za izvajanje teh zbornično-specifičnih nalog v javnem interesu, za razliko od ostalih deležnikov podpornega in inovacijskega okolja, ki imajo naloge in vire financiranja opredeljene.

Glede na navedeno, je ZPOP-1 v tem delu nepopoln in neutemeljeno razlikuje med posameznimi deležniki podjetniškega podpornega in inovacijskega okolja. Takšna nepopolna ureditev v ZPOP-1 rezultira tudi (z vidika podjetij kot uporabnikov) v neoptimalnem delovanju podpornega in inovacijskega okolja v Sloveniji, saj ne omogoča ustrezne specializacije nalog posameznih deležnikov podjetniškega podpornega in inovacijskega okolja, prihaja do podvajanja nalog, njihove medsebojne neusklajenosti, posledično pa ni mogoče izkoristiti sinergijskih potencialov v korist uporabnikov.

Stališče obeh zbornic je, da je edino smotrno in ekonomsko upravičeno, da se krepijo (pridobijo javno sofinanciranje) uveljavljene podporne institucije (kot sta OZS in GZS) s tradicijo, prepoznavnostjo in preverjeno strokovnostjo med gospodarskimi subjekti in ne, da se vztraja pri sofinanciranju vzporedno postavljeni mreži »državno/javno« ustanovljenih institucij. Treba je podpreti specializacijo storitev posameznih akterjev podpornega okolja, nikakor pa ne ohranjati sistem podpornega okolja, kjer podporne institucije, katerih nastanek je povezan z različnimi programi financiranja, postopoma prevzemajo vsebinsko popolnoma različne podporne aktivnosti, kar vodi v podvajanje, ustvarjanje zmede med ciljno skupino ter nenazadnje nižanjem kvalitete podpornih storitev.

Problem zastonjkarstva (angl. »free-riding«) je pri reprezentativni zbornicah, kakršni sta GZS in OZS, še posebej izrazit, saj je velika večina njunih nalog v širšem družbenem (javnem) interesu, financirajo jih pa le njeni člani, v pogojih prostovoljnega članstva. Tako imajo korist od delovanja reprezentativnih zbornic v javnem interesu vsi poslovni subjekti v Sloveniji, naloge GZS in OZS pa so primorani financirati le njuni prostovoljni člani.

Glede na navedeno se predlaga dopolnitev ZPOP-1 na način, da:

1. se ustrezno uredi pravno formalni status reprezentativnih zbornic iz 7. in 11. člena ZPOP-1, ki s svojo mrežo regionalnih oziroma območnih zbornic delujejo na območju celotne države. Ustrezna ureditev po našem predlogu obsega predvsem natančno zakonsko opredelitev zbornično specifičnih nalog, ki jih reprezentativne zbornice kot del podpornega in inovacijskega okolja opravljajo v javnem interesu; in
2. se v ZPOP-1 vzpostavi pravna podlaga za pridobivanje sredstev za delovanje (financiranje) reprezentativnih zbornic v javnem interesu, brez javnega razpisa, na podlagi oddaje vloge in sklenitve neposredne pogodbe o sofinanciranju, na osnovi programa dela s finančnim načrtom.

* * *

Komisija je svoje mnenje v okviru javne obravnave (kot rok za oddajo pripomb je bil določen 3. 12. 2023) posredovala Ministrstvu za gospodarstvo, obrt, turizem in finance.

Mitja Gorenšček
predsednik komisije